

Rada Naukowa

Członkowie krajowi

Doc. dr hab. n. med. Andrzej Basiński

Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Akademia Medyczna w Gdańsku

Prof. dr hab. Anna Dyaczyńska-Herman

Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Śląska Akademia Medyczna

Prof. dr hab. n. med. Teofan M. Domżał

Klinika Neurologiczna, Centralny Szpital Kliniczny Wojsko-
wa Akademia Medyczna w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Jerzy Garstka

Zakład Anestezjologii i Leczenia Bólu, Instytut Anestezjolo-
gii i Intensywnej Terapii, Akademia Medyczna w Poznaniu

Dr n. med. Maciej Hilgier

Oddział Badania Bólu i Terapii Paliatywnej, Centrum Onko-
logii, Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Marek Kowalczyk

Zakład Farmakologii i Toksykologii, Wojskowy Instytut
Higieny i Epidemiologii w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Marian Kuś

Emerytowany profesor Collegium Medicum
Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kübler

Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Akademia Medyczna we Wrocławiu

Prof. dr hab. Andrzej W. Lipkowski

Pracownia Neuropeptydów, Centrum Medycyny Doświad-
czalnej i Klinicznej, Polska Akademia Nauk w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Jacek Łuczak

Klinika Opieki Paliatywnej, Anestezjologii i Intensywnej
Terapii Onkologicznej, Katedra Onkologii, Akademia
Medyczna w Poznaniu

Prof. dr hab. n. med. Ewa Mayzner-Zawadzka

Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Akademia Medyczna w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Antoni Prusiński

Katedra i Klinika Neurologii, Akademia Medyczna
w Łodzi

Prof. dr hab. n. med. Henryk I. Trzeciak

Zakład Farmakologii, Śląska Akademia Medyczna w Kato-
wicach

Prof. dr hab. n. med. Jerzy Wordliczek

Zakład Badania i Leczenia Bólu, Katedra Anestezjologii
i Intensywnej Terapii, Collegium Medicum, Uniwersytet
Jagielloński w Krakowie

Członkowie zagraniczni

Dr n. med. Teodor Goroszeniuk

Guy's and St. Thomas' Hospital Trust
Pain Management Unit
London, Anglia

Dr Emile Hiesiger

Departments of Neurology and Radiology,
NYU Medial Center,
New York, USA

Dr Halina Machelska

Klinik für Anaesthesiologie und Operative
Intensivmedizin, Klinikum Benjamin Franklin,
Freie Universität Berlin, Niemcy

Dr Flaminia Pavone

Istituto di Psicobiologia e Psicofarmacologia CNR,
Roma, Włochy

Dr n. med. Andrzej Regieli

GHZ Hospital
Gouda, Holandia

Dr n. med. Jan Rykowski

Central Medical Hospital
Orebro, Szwecja

Spis treści

PRACE POGLĄDOWE I PRZEGLĄDOWE

Postępowanie w bólu pooperacyjnym u dzieci **9**
Postoperative pain in children

Janusz Ziółkowski

Mechanizmy reakcji placebo i ich wpływ na **19**

badania kliniczne i na praktykę kliniczną
Mechanisms of the placebo response and their
impact on clinical trials and clinical practice

Damien G. Finniss, Fabrizio Benedetti

PRACE ORYGINALNE

Skuteczność blokady neurolytycznej zwoju **23**

skrzydłowo-podniebiennego w leczeniu odpornej
na farmakoterapię neuralgii i neuropatii
nerwu trójdzielnego

The efficacy of the neurolytic blockade
of the sphenopalatine ganglion in the treatment
of pharmacotherapy resistant trigeminal neuralgia
and trigeminal neuropathy

M. Malec-Milewska

Przewidywanie nieudanej operacji krążka **32**

międzykręgowego na podstawie niedomogi osi
podwzgórze-przysadka-nadnercza: dowody
uzyskane w prospektywnym badaniu chorych
poddawanych takiej operacji

Predicting the failure of disc surgery by
a hypofunctional HPA axis: evidence from
a prospective study on patients undergoing
disc surgery

Andrea Geiss, Nicolas Rohleder, Clemens Kirschbaum, Klaus Steinbach,
Heine W. Bauer, Fernand Anton

Redakcja

Dr hab. n. med. Jan Dobrogowski
lek. med. Grzegorz Jagła
Dr Joanna Mika – sekretarz redakcji
Prof. dr hab. Barbara Przewłocka – redaktor naczelny
Doc. dr hab. n. med. Adam Stępień
Prof. dr hab. n. med. Andrzej Szczudlik

Współpraca

Dr n. med. Jadwiga Pyszkowska

Adres redakcji

Instytut Farmakologii PAN
31-343 Kraków, ul. Smętna 12
tel.: (12) 662-33-98
fax: (12) 637-45-00
e-mail: bol@rabbit.if-pan.krakow.pl

Współpraca

Instytut Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie

Wydawca

ELIPSA-JAIM s.c.
30-203 Kraków, ul. Gontyna 10/1
tel./fax: (12) 641-67-49
<http://www.rehmed.pl>

Organizacje i instytucje wspierające wydawanie czasopisma

International Association for the Study of Pain

Dział reklamy

Katarzyna Koryga, tel.: (12) 641-67-49

Dział prenumerat i dystrybucji

Joanna Grochowska, tel.: (12) 641-67-49

Projekt graficzny

Siódme Niebo s.c.

Skład

ZINEL s.c., Kraków

Druk

Technet, Kraków

Nakład

1500 egz.

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

Poglądy i opinie przedstawiane w publikowanych artykułach niekoniecznie są zgodne z poglądami wydawcy, redaktorów i opiniami specjalistów wchodzących w skład Rady Naukowej. Redakcja i wydawca nie biorą odpowiedzialności za skutki działań podejmowanych w oparciu o publikowane materiały. Czytelnik powinien zweryfikować uzyskaną wiedzę z informacjami zamieszczonymi w innej literaturze fachowej oraz zaleceniami producentów leków i sprzętu medycznego.

Niedozwolone jest reprodukowanie bez zgody wydawcy jakichkolwiek materiałów zawartych w czasopiśmie Ból.

Copyright & translation copyright by ELIPSA-JAIM s.c.

OMÓWIENIE BADAŃ NAUKOWYCH

48

Opioidy we Włoszech: czy marketing jest silniejszy od prawa?

Opioids in Italy: is marketing more powerful than the law?

Opracowała Barbara Przewłocka

Propentofylina hamuje tolerancję morfinową, hyperalgezę wywołaną odstawieniem morfiny oraz rdzeniową odpowiedź immunologiczną u szczurów

Attenuation of morphine tolerance, withdrawal-induced hyperalgesia, and associated spinal inflammatory immune responses by propentofylline in rats

Opracowała Maria Osikowicz

Problematyka bólu u dzieci

Prise en charge de la douleur de l'enfant

Opracował Grzegorz Jagła

STRONA PTBB

54

III Międzynarodowe sympozjum „Postępy w leczeniu bólu”

I Kongres Naukowo-Szkoleniowy Leczenia Ran

ZASADY PUBLIKOWANIA PRAC

8

ZASADY PRENUMERATY

56